

แนวคิดสตรีนิยม : การสื่อสารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของ สตรีในการพัฒนาท้องถิ่น¹

Feminist Concept : Communication for Creating Women's Participation in Local Development

อรอนงค์ โฆษิตพิพัฒน์²

Ornanong Kositpipat

Received : 26 สิงหาคม 2562

Revised : 10 กันยายน 2562

Accepted : 19 กันยายน 2562

บทคัดย่อ

บทความเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะแสดงให้เห็นว่า ท่ามกลางกระแสสังคมในยุคหลังสมัยใหม่ที่กำลังเป็นปรากฏการณ์และรื้อถอนของแนวคิดสตรีนิยมแบบเดิม โดยสาระสำคัญของการรื้อถอน คือ ผู้หญิงไม่ต้องตกอยู่สภาวะความเป็นรองของผู้ชายหรือข้างเท้าหลัง และเป็นทางเลือกใหม่ๆ ที่แตกต่างไปจากเดิม คือ การอธิบายได้ว่าตามแนวคิดสตรีนิยมที่ได้รับจากประเทศตะวันตก กำลังปรับโดยกระแสโลกในยุคปัจจุบันเป็นโลกแห่งเทคโนโลยี และการสื่อสารที่ไร้พรมแดนซึ่งเป็นสื่อสมัยใหม่ ที่เรียกกันว่าสื่อดิจิทัลแห่งยุคเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบัน ทำให้การปรากฏตัวของสตรีในยุคเดิมๆ เข้าสู่สตรีในยุคหลังสมัยใหม่ พร้อมทั้งการผลักดันตนเองและการเข้าไปสู่ “ที่สาธารณะ”

¹ บทความวิชาการเรื่องนี้ปรับปรุงมาจากงานวิจัย เรื่อง รูปแบบการสื่อสารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของสตรีต่อการพัฒนาท้องถิ่น อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Assist. Dr. in Communication Arts in Faculty of Management of Science,
Phranakhon Rajabhat University

ในสื่อสมัยใหม่ที่เรียกกันว่าห้องสนทนา แต่ยังคงแฝงความเป็นหญิงในท่ามกลางยุคสมัยใหม่ ที่เห็นได้ชัดจากมิติใหม่ ของครอบครัว หรือในอุดมการณ์ใหม่บนร่องรอยอุดมการณ์เก่า ความเป็นหญิงที่ยังคงมีบทบาทความเป็นแม่ที่ดี ในขณะที่การต่อสู้ในบทบาทการทำงานบนพื้นที่ของผู้ชายอย่างพื้นที่ทางการเมือง และความสามารถของความเป็นหญิง การสร้างเครือข่ายในการสื่อสารที่ดี การแสดงออก การสร้างความมั่นใจ สร้างความเป็นผู้นำ ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ความเป็นผู้หญิงมีคุณค่ามากกว่าเดิม และพร้อมที่จะยกระดับจิตสำนึก

คำสำคัญ : แนวคิดสตรีนิยม การสื่อสาร ยุคหลังสมัยใหม่ การมีส่วนร่วม การพัฒนาท้องถิ่น

Abstract

This article aimed to represent one of the current social issues of the way global postmodern thinking global has an impact on transforming and uprooting the traditional views towards women. Global feminism is an extension of feminism to a global level. Women roles are no longer a housewife and an obeyed wife. This has changed the way we think, learn, work, communicate and live. We are influenced by information technology and digital media. They have an impact on transforming women from traditional to postmodern. Women take double responsibilities both career and household responsibilities as mothers and wives. These have increased women's social choices and life choices. Women gain employment opportunities and contribute in families' expenses. These have promoted equality and empowerment of women.

Women are not in the private sphere anymore. They participate in political processes, leadership in society and promote social networks as a communication platform. With their confidence and independence, they are capable to set up female social networks as a channel to communicate and to express their feeling and thoughts. These activities have increased their self - esteem, added value in life, raised consciousness in women and changed the way other people think about patriarchy.

Keywords : Feminist Concept, Communication, Postmodern, Participation, Local Development

บทนำ

แนวคิดสตรีนิยมเริ่มเกิดขึ้นในช่วงแรกด้วยจุดมุ่งหมายทางการเมืองของ ขบวนการเคลื่อนไหวของผู้หญิง เพื่อทำความเข้าใจถึงความเป็นรองของผู้หญิงรวมทั้งการ ถูกกีดกันหรือกลายเป็นกลุ่มคนชายขอบในพื้นที่ทางสังคม สตรีนิยมยังเป็นที่ยอมรับใน วาทกรรมทางสังคมและการเมืองทั่วไป และเป็นที่ยกอ้างถึงในวาระต่างๆ ในสถานที่ ต่างๆ ที่มีการพูดถึงความไม่เท่าเทียมกัน (Beasley, 1999) ที่ได้เข้าไปมีอิทธิพลต่อทัศนคติ ในการมองปรากฏการณ์ทางสังคมต่างๆ รวมทั้งส่งผลต่อการกระทำต่างๆ เพราะ ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมมักทำให้คนมองโลกได้กว้างขึ้น แต่ในแนวคิดสตรีนิยมกลับ มองว่าสตรีนิยมไม่เพียงสะท้อนความเป็นรองของผู้หญิง ยังได้อธิบายถึงความยุติธรรมกว่า ระบบคิดอื่นในการมองและอยู่ร่วมกันในโลก เพราะสตรีนิยมมองว่ามนุษย์ทุกคนเท่าเทียม กัน และสามารถอยู่ร่วมกันอย่างเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่มีความจำเป็นที่ต้องใช้ความ รุนแรง การเอารัดเอาเปรียบ การข่มเหงรังแก และสงคราม นักสตรีนิยม โลว์ และ เบนส์ตัน (Lowe & Margaret, 1991) ได้กล่าวถึง ในสังคมปัจจุบันสตรีนิยมได้แสดงออก

ถึงความรู้สึกฉาบไ้วต่อการกดขี่ขูดรีดในทุกๆ ด้านมากกว่าขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมอื่นๆ ได้ปรากฏส่วนของความเชื่อในเรื่องความเท่าเทียมกัน รวมทั้งการต่อต้านชนชั้นนำในสังคม แต่เห็นได้ชัดว่าสตรีนิยมเป็นตัวแทนของการวิเคราะห์เป็นวิธีในการพิทักษ์พิเคราะห์ชีวิตและการเมือง และเป็นวิถีในการตั้งคำถามและค้นหาคำตอบ มากกว่าที่จะเป็นผลสรุปทางการเมืองเกี่ยวกับการกดขี่ของผู้หญิง และกำลังเป็นการนำวิธีนี้มาใช้ประสบการณ์ของตนเองในฐานะที่เป็นผู้หญิง เพื่อแปรเปลี่ยนความสัมพันธ์ทางสังคมที่เป็นอยู่

ในปัจจุบันยุทธศาสตร์การพัฒนาสตรี พ.ศ. 2560-2564 (กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว, 2560) ฉบับนี้ได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาสตรีไว้ว่า “สร้างสังคมเสมอภาค ปราศจากการเลือกปฏิบัติ สตรีมีคุณภาพชีวิตที่ดี มั่นคงปลอดภัย ร่วมสร้างชาติน่าสมัย” และได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) ปรับเปลี่ยนเจตคติของสังคมในประเด็นความเท่าเทียมกันระหว่างหญิงชาย 2) เสริมพลัง เพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตแก่สตรีทุกกลุ่มและทุกระดับ 3) พัฒนาเงื่อนไขและปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาสตรีที่มีประสิทธิผลและเสมอภาค 4) กำหนดมาตรการเฝ้าระวัง ขจัดปัจจัยเสี่ยง ป้องกัน คุ้มครอง ช่วยเหลือ และเยียวยา และ 5) สร้างความเข้มแข็งของกลไก และกระบวนการพัฒนาสตรี โดยมีวัตถุประสงค์โดยสรุปคือ เพื่อให้คนไทยทุกเพศทุกวัยมีเจตคติที่เคารพเท่าเทียมระหว่างหญิงชาย พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเป็นธรรมมีความยุติธรรม และปราศจากการเลือกปฏิบัติ เพื่อเร่งพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของสตรีในสังคมไทยทุกกลุ่มทุกวัย

รวมทั้งการเน้นให้สตรีมีสุขภาพ (กายและใจ) สุขภาวะที่ดีสตรีสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานต่างๆ ที่ได้มาตรฐาน มีระดับการศึกษาและความรู้ที่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพที่มั่นคง การพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว และชุมชน มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยสามารถเข้าใจและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อเข้าถึงข้อมูลความรู้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตอย่างมีศักยภาพ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการปรับเปลี่ยนของสื่อสารมวลชน ถือได้ว่าเป็นช่องทางในการเผยแพร่ความรู้ข่าวสาร สร้างและกระตุ้นจิตสำนึกให้ประชาชนหันมาสร้างความเป็นธรรม

ให้แก่กัน จึงทำให้ปริมาณของผู้คนที่สื่อมวลชนเข้าถึงนั้นมีขนาดใหญ่กว้างขวางมาก เหล่านี้ได้สะท้อนภาพ ถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองไทย โดยผ่านวิถีคิด และวิถีการทำงานที่เปลี่ยนไป เมื่อ “ความรู้” และ “วิถีคิด” เปลี่ยน แต่การเปลี่ยนแปลงนี้จะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าไม่มีการรับรู้ในวงกว้าง นั่นคือ บทบาทของสื่อ

สื่อจึงทำหน้าที่เป็นผู้ประสานให้ผู้หญิง สามารถนำตนเองออกจากกรอบเดิมที่ให้ผู้หญิงอยู่ที่บ้าน ทำงานภายในบ้าน ไม่สามารถออกนอกบ้านในการทำกิจกรรมต่างๆ ได้ สื่อกลายเป็นผู้เปิดโลกทัศน์ให้ผู้หญิงได้ออกนอกบ้าน การเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ การดูโทรทัศน์ การฟังวิทยุ รวมถึงการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต ถือได้ว่าเป็นการรับรู้ความเคลื่อนไหวนอกบ้าน เท่ากับเป็นการนำพาตนเองออกสู่โลกภายนอกเพื่อให้รู้เท่าทันโลก การก้าวออกไปสู่โลกภายนอกของสตรีได้ง่ายขึ้น ทำให้สื่อเป็นพื้นที่ปริณทณที่นัดพบกันระหว่าง “โลกที่บ้าน” กับ “โลกสาธารณะ” เพราะเนื้อหาในสื่อเป็นเรื่องราวของสาธารณะ แต่ตัวตัวสื่อมันตั้งอยู่ในบ้าน บทบาทของสื่อจึงส่งผลกระทบมากต่อเรื่องที่บ้านและที่สาธารณะ

การเปิดรับสื่อของผู้หญิงดังกล่าวจะเป็นประสบการณ์ชีวิตที่หล่อหลอมให้ผู้หญิงมีทัศนะและโลกทัศน์แบบหนึ่ง ทำให้ผู้หญิงได้สื่อสารทั้งในรูปแบบ สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อแบบดั้งเดิมอย่างสื่อหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ รวมทั้งการติดต่อสื่อสาร หรืออาจกล่าวได้ว่า เราสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาใช้ประโยชน์ได้เกือบทุกกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นการรับส่งอีเมล การสนทนาออนไลน์ผ่านโปรแกรมต่างๆ การเข้าเว็บไซต์ การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ และการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ในการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสตรีพบว่ามีการใช้งานแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ การใช้อินเทอร์เน็ต การใช้คอมพิวเตอร์ และการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่

ตามแนวคิดสตรีนิยมแนววัฒนธรรมศึกษาถือว่า เรื่องการสื่อสารมวลชนไม่ใช่เรื่องของกาถ่ายทอดข่าวสาร แต่ยังเป็นการสร้างระบบความหมายร่วมกันทั้งสังคม การสื่อสารจึงไม่ได้เป็นแค่พาหนะถ่ายทอดวัฒนธรรม แต่ยังเป็นตัวการสื่อสารที่สร้างสรรค์วัฒนธรรม รวมทั้งสตรีนิยมบางกลุ่มที่เริ่มหันมาสู่การศึกษาในประเด็นนโยบายการใช้สื่อเพื่อการพัฒนาสตรี

ผลพวงจากการเปิดรับสื่อของผู้หญิงมาจากการที่ผู้หญิงได้รับโอกาสในการศึกษาอย่างเสมอเหมือนกัน และการศึกษานี้จะจะเป็นเครื่องมือ และเป็นบันไดก้าวสู่ความสำเร็จในชีวิตและการประกอบอาชีพการงาน และเสริมสร้างศักยภาพของผู้หญิง การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาตนเอง เป็นการเสริมสร้างและผลักดันให้เกิดพลังในตัวให้ผู้หญิงเข้าไปมีบทบาทการทำงานมากขึ้นในทุกๆ ด้าน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง มีผลทำให้การยอมรับในบทบาทการทำงานของผู้หญิง และผลงานของผู้หญิงถือได้ว่า ผู้หญิงได้ก้าวเข้าสู่ยุคหลังสมัยใหม่ของความเป็นผู้หญิง

ในประเด็นด้านการศึกษานี้ นักปรัชญาเพลโตมีทัศนะที่แตกต่างจากคนร่วมยุคสมัย ได้นำเสนอว่าในด้านการศึกษานุรุษและสตรีมีโอกาสและสิทธิเท่าเทียมกันในทัศนะที่ว่า การศึกษาของสตรีคือหนึ่งในรากฐานที่สำคัญในการขับเคลื่อนให้สังคมในอุดมคติเกิดขึ้นได้อย่างมั่นคง ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่การศึกษาจะเป็นกระบวนการในการคัดกรองบุคคลที่มีคุณภาพให้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ในสังคมต่อไป (รุ่งนิภา เหลียง, 2561)

ในมุมมองของนักสตรีนิยมพอสรุปถึงจุดยืนของกลุ่มสตรีนิยมแต่ละกลุ่มได้ดังนี้ (กาญจนา แก้วเทพ, 2541)

1. กลุ่มสตรีนิยมแนวเสรีนิยม (Liberal Feminism) กลุ่มนี้เห็นว่า สังคมกำลังเปลี่ยนแปลงไป แต่บทบาทสตรียังถูกหยุดยั้งให้อยู่กับที่ ดังนั้นจึงต้องมีการพัฒนาสตรีให้ก้าวหน้าตามไป กลุ่มนี้จะไม่สนใจปัญหาการวิเคราะห์ระบบสังคมโดยรวมเท่าใดนัก
2. กลุ่มสตรีนิยมแนวก้าวหน้า (Radical Feminism) กลุ่มนี้เห็นว่าระบบสังคมที่มีอยู่เป็นระบบที่อำนาจชายเป็นใหญ่ (Patriarchal Society) ในสังคมเช่นนี้จะตากรรมและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้หญิงจะถูกกำหนดให้มีฐานะต่ำต้อย
3. กลุ่มสตรีนิยมแนวมาร์กซิสต์ (Marxist Feminism) กลุ่มนี้สนใจการวิเคราะห์ระบบสังคมที่เป็นอยู่ว่า คือระบบทุนนิยมที่มีชนชั้น ภายใต้ระบบนี้สถานภาพของผู้หญิง

จะถูกเอารัดเอาเปรียบอย่างถึงที่สุด การปรับปรุงสภาพของสตรีจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสังคมให้ปราศจากชนชั้น

4. กลุ่มสตรีนิยมแนววัฒนธรรม (Cultural Feminism) กลุ่มนี้จะสนใจลักษณะทางอุดมการณ์ของความเป็นหญิง-ชายที่กฎวัฒนธรรมของสังคมเป็นตัวกำหนด และเห็นว่าทิศทางของการเปลี่ยนแปลงต้องมุ่งไปสู่การเปลี่ยนในระดับวัฒนธรรมดังกล่าว

ด้วยเหตุดังกล่าวได้ข้อค้นพบมิติที่มีความเห็นสอดคล้องกับแนวคิดของสตรีนิยมกับการสื่อสารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาท้องถิ่น ด้วยกันหลายประการ ดังนี้

มิติในการขับเคลื่อนพื้นที่ทางการเมืองระดับท้องถิ่นของสตรี

ปัจจุบันบทบาทของสตรีไทยทางการเมือง เริ่มเข้ามามีบทบาทเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการเมืองในระดับท้องถิ่น พิจารณาได้จากจำนวนสตรีที่ได้เข้ามามีบทบาทในทางการเมืองระดับท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้นกว่าในอดีต แม้ว่าสตรีจะมีส่วนสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศ แต่การพัฒนาและส่งเสริม ศักยภาพของสตรีก็ยังคงเป็นงานที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพราะค่านิยม ความเชื่อ และวัฒนธรรมของคนในสังคมไทยยังนำไปสู่ปัญหาในการที่สตรียังถูกกดขี่ ไม่ได้มีโอกาสถูกเอารัดเอาเปรียบ และถูกเลือกปฏิบัติในมิติต่างๆ แม้ว่าประเทศไทยจะได้พยายามที่จะดำเนินงานเพื่อยกระดับมาตรฐานการพัฒนาสตรีตามท้องที่การสหประชาชาติได้ให้ความสำคัญ และกำหนดมาตรการในระดับสากล ว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาสตรีของประเทศสมาชิก รวมถึงการที่ได้กำหนดและกระตุ้นให้บรรดาประเทศสมาชิก หันมาสนใจในการยกระดับคุณภาพชีวิตของสตรี การพัฒนาศักยภาพและสร้างความเท่าเทียมกัน

การณรงคเพื่อชี้ให้เห็นถึงความแตกต่าง และประโยชน์ที่จะได้รับเป็นการชี้ให้สาธารณชนเห็นว่าในการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น เพื่อให้ผู้หญิงเข้าไปมีส่วนร่วมแล้วสังคมได้อะไร ครอบครัวได้อะไร ชุมชนได้อะไร และถ้าผู้หญิงเข้าไปมีส่วนร่วมแล้วก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอะไรให้กับชุมชน สังคมท้องถิ่น และครอบครัวอย่างไร

เหล่านี้เป็นการท้าทายคำตอบให้ผู้หญิงได้การพัฒนาศักยภาพตนเอง การเสริมสร้างความรู้ในการเป็นตัวแทนในทางการเมือง เพื่อให้เกิดการยอมรับและเปลี่ยนแปลงทัศนคติเกี่ยวกับ “ผู้หญิง” ในความสามารถ และให้มอง “ผู้หญิง” เข้าสู่ความสนใจของสาธารณะ และกลายเป็นกระแสของสังคม

ปัจจุบันมีการณรงค์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนบทบาทของผู้หญิงในทางการเมืองร่วมกัน อาทิ กรมส่งเสริมปกครองท้องถิ่น กรมการพัฒนาชุมชน สำนักกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย และสมาคมพัฒนาสตรีไทย เป็นต้น

ดังนั้นสตรีนิยมจึงเสนอว่า ความไม่เท่าเทียมกันทางเพศ เป็นผลจากการปฏิสัมพันธ์กันของระบบชายเป็นใหญ่ และระบบทุนนิยมในสังคม หรือกล่าวได้ว่า เมื่อทั้งระบบความเป็นเพศ และระบบเศรษฐกิจมาสัมพันธ์กันในยุคสมัยหนึ่งๆ ได้ทำให้เกิดโครงสร้างทางเศรษฐกิจ และสังคมที่ผู้ชายอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบ ส่วนผู้หญิงอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบ เช่นเดียวกันกับการขับเคลื่อนที่จะทำให้ผู้หญิงเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง จากแนวคิดสตรีนิยมกับการเมืองในประเด็นการขับเคลื่อนให้ผู้หญิงเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง จะทำให้สตรีมีความสนใจการเมืองมากยิ่งขึ้น ผลสรุปจากการสัมมนาเรื่อง “สตรีกับการเมืองความจริงเรื่องพื้นที่ทางการเมืองและการขับเคลื่อน” ของสถาบันพระปกเกล้า (2551) ที่ว่าเมื่อผู้หญิงก้าวเข้ามาสู่เป็นนักการเมืองแล้ว จะต้องพัฒนาความรู้ความสามารถตลอดเวลา เพราะการทำงานให้กับประชาชนต้องแสดงให้เห็นว่ามีความรู้ความสามารถและการตัดสินใจให้กับประชาชนและทำเพื่อผลประโยชน์ของประชาชน

คุณลักษณะของสตรีในฐานะการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมทางการเมือง จากการยอมรับในความเท่าเทียมกันระหว่างเพศชายกับเพศหญิง ให้เป็นค่านิยมความเชื่อ และการยอมรับการทำงานเพื่อ

ให้ผู้หญิงเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งนี้เพื่อให้มีจำนวนนักการเมืองผู้หญิงเพิ่มมากขึ้น ผู้สตรี ตามไทย (2551) พบได้ว่า คุณสมบัติพื้นฐานของผู้หญิงบางประการควรที่จะนำมา เป็น “จุดเด่น” ในทางการเมืองและเป็นเครื่องช่วยให้เกิดการเมืองในเชิงสร้างสรรค์ อาทิ ความละเอียดรอบคอบ ช่างสังเกตของผู้หญิง อันจะช่วยให้กระบวนการความคิด วิธีคิด วิธีดำเนินงานมีความรอบคอบ รอบด้าน และคุ้มประโยชน์ และผู้หญิงควรจะทำลาย “จุดอ่อน” ของตนเองเพื่อสร้างความเด่นชัดทางคุณลักษณะ อาทิ การละทิ้งความไม่กล้า หรือ ความอายในการแสดงความคิดเห็น หรือ ขึ้น่าในสิ่งที่โต้แย้งแตกต่างจากคนส่วนใหญ่ เป็นต้น นอกจากนี้คุณลักษณะ หรือนิสัยของผู้หญิงส่งเสริมต่อการสร้างและพัฒนาสังคม ประชาธิปไตย และเพราะผู้หญิงเป็นผู้ที่มีความอดทน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพในสิทธิเสรีภาพของคนอื่น จึงยอมรับในความแตกต่าง ขณะเดียวกันก็เคารพใน เสี่ยงส่วนน้อย และในทางการเมืองจำนวนผู้หญิงจะ “ผกผัน” กับการทุจริต คอร์รัปชัน เพราะผู้หญิงเป็นกลุ่มที่มีประสิทธิภาพในการใช้เงินสูง คุ้มค่า และสมประโยชน์ ดังนั้น หากมีผู้หญิงในพื้นที่ทางการเมืองมาก ก็จะทำให้การทุจริตคอร์รัปชันลดน้อยลง และหาก ผู้หญิงอยู่ในพื้นที่ทางการเมืองแล้ว จะทำให้โครงสร้างทางการเมืองและวัฒนธรรมทาง การเมืองเปลี่ยนไปในทิศทางที่ดีขึ้น และมีความเป็นประชาธิปไตยขึ้น

Linda (2005) ได้เปรียบเทียบคุณลักษณะที่แตกต่างระหว่างผู้นำหญิงและชาย พบว่า ผู้นำผู้หญิงนั้นมักจะเชื่อมั่นมั่นในการตั้งใจทำงานเพื่อให้สำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย และผู้นำผู้หญิงยังมีความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ซึ่งทำให้สามารถอ่าน สถานการณ์ วิเคราะห์เหตุการณ์ได้อย่างแม่นยำ ทำให้เข้าใจและเห็นมุมมองในการ แก้ปัญหาที่ละเอียดอ่อนลึกซึ้ง และแก้ปัญหาได้ตรงจุด

ตามแนวคิดสตรีนิยม ได้กล่าวถึงเพศหญิงที่ยังคงแสดงความเป็นแม่ จะเห็น ได้ว่า ผู้หญิงเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองไม่ว่าในระดับใด ความเป็นเพศหญิงสามารถ เข้าถึงปัญหามุมมองที่เพศชายมองข้ามได้ เนื่องจากในคุณลักษณะของความเป็น เพศหญิง จูรี วิจิตรวาทการ (2553) กล่าวถึงคุณลักษณะของสตรีว่ามีความละเอียดอ่อน ประณีประนอม มีบทบาทในการแก้ปัญหาในครอบครัว ชุมชน ผู้หญิงจึงมีส่วนช่วยในการ

สร้างความร่วมมือ เพราะมีความนุ่มนวล ประนีประนอม เป็นจุดที่สามารถสร้างความพอใจให้กับทุกคน นอกจากนี้ผู้หญิงยังมีความละเอียด เพราะฉะนั้นผู้หญิงจะไม่ค่อยโก่งมากนัก และจรี วิจิตรวาทการ (2553) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักการเมืองสตรี ในการแสดงปาฐกถาเรื่อง “สตรีและเยาวชนศึกษาเกี่ยวกับการสร้างบ้านแปงเมือง” ว่า ผู้หญิงยังต้องมีความเข้าใจในกระบวนการทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอย่างทะลุปรุโปร่ง คุณลักษณะของความเป็นเพศแม่ ที่ได้รับการปลูกฝังให้อื่ออาทรต่อผู้อื่น ทำให้ผู้หญิงมีมุมมองและวิถีปฏิบัติต่อคนรอบข้างที่แตกต่างไปจากนักการเมืองผู้ชาย การเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้หญิงจะทำให้การเมืองมีคุณภาพแตกต่างไปจากเดิม ซึ่งผู้หญิงต้องใช้คุณลักษณะแห่งความเป็นหญิงในการทำงานทางการเมือง ฤชญา ศรีปราง (2556) นักการเมืองสตรีใช้คุณสมบัติในความเป็นผู้หญิง เช่น ความเอื้ออารี อ่อนน้อม เอาใจใส่ ใกล้ชิด ประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ในการสร้างโอกาสในการทำงานของตนเอง ทำให้สามารถกู่กะแนนเสียงจากคนในพื้นที่ไว้ได้ ผลสรุปจากการสัมมนาเรื่อง “สตรีกับการเมืองความจริงเรื่องพื้นที่ทางการเมืองและการขับเคลื่อน” ของสถาบันพระปกเกล้า (2551) ว่าด้วยนักการเมืองสตรีจะต้องมีการพัฒนาศักยภาพที่เป็นคุณลักษณะพิเศษของผู้หญิง และต้องกล้าที่จะเสนอความแตกต่างของตนเอง ซึ่งความแตกต่างเหล่านี้นับเป็นคุณสมบัติที่ดีและเด่นของผู้หญิง เช่น ความสามารถฉับไว ความสามารถในการรับรู้เรื่องละเอียดอ่อน ความสามารถในการใช้ศิลปะในการผสมผสานพลังกับความแตกต่าง ความเชี่ยวชาญความชำนาญการเฉพาะด้าน ความจริงใจ รวมทั้งความสามารถในการรับฟังคนรอบข้าง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถือเป็น “เสน่ห์ในทางการเมือง” ของผู้หญิง

นอกจากนี้ความจำเป็นที่ต้องมีสตรีเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองนั้น ไม่ใช่เป็นเรื่องของการพัฒนาบ้านเมืองแต่เพียงประการเดียว แต่หมายถึงการจัดสรรทรัพยากรซึ่งเป็นเรื่องของสาธารณะอย่างเป็นธรรม สำหรับประชาชนทุกคนทั้งหญิงและชาย ภายใต้ระบอบประชาธิปไตยที่เน้นความเท่าเทียมกันระหว่างหญิงชาย อีกทั้งเพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศบรรลุผลสำเร็จที่ดี การมีส่วนร่วมของสตรีที่จะช่วยเติมเต็มความสมบูรณ์ของการ

พัฒนาดังกล่าว ทั้งนี้เพราะผู้หญิงและผู้ชายมีมุมมอง โลกทัศน์และความสนใจที่แตกต่างกัน อันเป็นผลมาจากกระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่มอบบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบที่ไม่เหมือนกันมาเป็นเวลานานตั้งแต่อดีต การมีส่วนร่วมในการแสดงจุดยืนและการพิทักษ์ผลประโยชน์ร่วมกันของผู้หญิงและชาย โดยการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยกันเพราะต่างฝ่ายต่างรู้ซึ่งถึงความต้องการของตน (เมทินี พงษ์เวช, 2541)

การก้าวสู่ยุคหลังสมัยใหม่ของสตรีในการสื่อสารและการมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่น

การก้าวสู่ยุคหลังสมัยใหม่ของสตรี เป็นผลมาจากการพัฒนาศักยภาพของผู้หญิง ได้แก่ การที่แสดงให้เห็นว่า การเสริมสร้างความรู้ความสามารถที่จะต้องพัฒนาอยู่ตลอดเวลา รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่นำมาเสริมสร้างการพัฒนาการทำงานได้ที่สะท้อนให้เห็นถึงภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ทำให้เห็นถึงสถานะของผู้หญิงในสังคมแห่งความจริงที่ผ่านการทำงานที่ต่างจากผู้หญิงในบทบาทหน้าที่ที่ถูกกำหนดแต่ดั้งเดิมในสังคม คือ ในกิจการบ้านเรือน และแยกผู้ชายไว้ในกิจการของบ้านเมือง

การนำเสนอภาพตัวแทนของตนเองเป็นผู้หญิงในบทบาทใหม่ๆ เป็นบทบาทของสตรีสมัยใหม่ (Modern Women) ที่มีลักษณะของความเป็นปัจเจกชน (Individualism) นั่นคือ ผู้หญิงและผู้ชายต่างก็มีความเป็นตัวของตัวเอง มีจุดเด่น จุดด้อย ไม่มีแบบแผนตายตัวของลักษณะทางเพศ ผู้ชายอาจจะอ่อนแอและผู้หญิงก็เป็นฝ่ายเข้มแข็งได้ ผู้ชายอาจเป็นฝ่ายรับผิดชอบงานบ้าน ดูแลลูก และผู้หญิงเป็นฝ่ายหาเลี้ยงครอบครัว หรือมีลักษณะที่เป็นอิสระภาพในตนเอง มีอาชีพการทำงานทำ ไม่ต้องพึ่งพาผู้ชายทางด้านเศรษฐกิจหรือไม่จำเป็นต้องมีครอบครัว แต่เมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไป มีการพัฒนาที่ก้าวหน้าเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 วงวิชาการต่างๆ ก็เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ไม่ว่าจะเป็นวงการศิลปะ ดนตรี วรรณกรรม สังคมวิทยา การสื่อสาร แฟชั่น เทคโนโลยี หรือภาพยนตร์ จุดยืนของการเป็นสตรีในยุคหลังสมัยใหม่นี้ ยากต่อการกำหนดที่แน่นอน เป็นสิ่งที่ดำเนินไปตามอารมณ์มากกว่าเหตุผล ดังนั้นภาพตัวแทนของสตรีก็มีการเปลี่ยนแปลงไปยากที่จะหา

จุดยืนด้วย จึงเรียกว่า “สตรีในยุคหลังสมัยใหม่” (Postmodern Women) (กนกพรรณ วิบูลยศรีน, 2545)

แนวคิดยุคหลังสมัยใหม่ จึงเป็นการสะท้อนของสภาวะในปัจจุบัน แนวโน้มใหม่ ทางด้านศิลปะและการประพันธ์ หรือบทวิจารณ์ของเรื่องเล่าที่มีขอบเขตใหญ่ของความ เป็นสมัยใหม่ ความเท่าเทียมกันของประชาชนทั้งหมดเป็นส่วนหนึ่งของเรื่องเล่าที่มี ขอบเขตใหญ่ของการแสวงหาสังคม ในเรื่องเล่านี้ย่อหมายถึงความถึง เป็นการกำจัด ความคิดของความมีเหตุผล (ของผู้ชาย) ในโลกตะวันตกและแสดงให้เห็นถึงความแตกต่าง ของความเท่าเทียมกันของกลุ่มชนและวัฒนธรรม รวมทั้งความเท่าเทียมกันของผู้หญิงด้วย แนวคิดยุคหลังสมัยใหม่นี้มีผลกระทบต่อแนวโน้มในเชิงก้าวหน้าในกลุ่มสตรีนิยม ซึ่งตอบ รับความแตกต่างในสถานภาพสำคัญของสตรี ผู้หญิงในยุคหลังสมัยใหม่ อย่างภาพยนตร์ Bridget Jones's Diary ก็มีลักษณะของความเป็นตัวของตัวเองสูง ทำในสิ่งที่ตนพอใจ ไม่แคร์กับสังคมรอบข้าง มุ่งหวังให้ตนเองประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานแทน เพราะ เธอสามารถดูแลตนเองและหาเลี้ยงตนเองได้ โดยไม่ต้องพึ่งพิงผู้ชาย แต่ในบางครั้งก็มีความ ต้องการอยากมีครอบครัวที่อบอุ่นเหมือนผู้หญิงคนอื่นๆ ในสังคม

สตรีที่เข้ามีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่น พบได้ว่าการแสดงออกของผู้หญิงหลัง สมัยใหม่ จะยึดหลักความคิดของตนเป็นแนวทาง จึงมีลักษณะกิริยาท่าทางที่เปิดเผย ไม่สนใจสายตาของบุคคลรอบข้างว่าจะมองหรือตีค่าให้ตนเองเป็นอย่างไร แสดงท่าทางที่ มั่นใจเสมอไม่ว่าจะเผชิญกับเหตุการณ์ใดๆ ก็ตาม แสดงความสามารถเหนือผู้ชาย ผู้หญิง สามารถทำงานของผู้ชาย และผู้ชายก็สามารถแบ่งเบาภาระหน้าที่ที่เคยถูกกำหนดให้ ผู้หญิงได้เช่นกัน ที่ทางของผู้หญิงก็ไม่ได้ถูกจำกัดให้อยู่กับที่ มีการเปิดกว้างให้ผู้หญิงเข้าไป อยู่ในพื้นที่สาธารณะมากขึ้น ลักษณะการตัดสินใจของผู้หญิงขึ้นอยู่กับความคิด และความ เชื่อของผู้หญิงเองเป็นสำคัญยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ เลือกที่จะ ทำและเชื่อในสิ่งที่ตนมองว่าเหมาะสมหรือสอดคล้องกับความคิดของตน แต่ไม่พบการ แสดงพฤติกรรมที่ขัดแย้งกับสังคม ถ้าที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองให้ทันตามยุคสมัย มุ่งมั่นที่จะ ทำตามความปรารถนาการทำงานที่ดี และสิ่งที่พบ คือ ผู้หญิงที่มีแนวทางในการดำเนิน

ชีวิตที่ยึดความเสมอภาคกับผู้ชาย เมื่อลัมก็สามารถลุกขึ้นมายืนอยู่ในสังคมได้เหมือนเดิม มองตนเองว่ามีความสามารถ และศักยภาพ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตัวเองสูง เลือกที่จะใช้ชีวิตตามความต้องการของตน มีวิธีการดำเนินชีวิต ความคิดที่ก้าวหน้า และกล้าฉีกตัวเองออกจากค่านิยมของสังคมได้ เช่น ใช้การหย่าร้างเป็นแรงผลักดันให้ผู้หญิงหลุดออกจากระบบสังคมแบบผู้ชายเป็นใหญ่ และสามารถแสดงบทบาทเดียวกันกับผู้ชายได้ คือ การมีบทบาทของการเป็นพ่อเพิ่มด้วย

การมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาท้องถิ่น มีการใช้ และตระหนักถึงความจำเป็นของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ เพื่อปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน รวมทั้งการติดต่อสื่อสาร หรืออาจกล่าวได้ว่า เราสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาใช้ประโยชน์ได้เกือบทุกกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นการรับส่งอีเมล การสนทนาออนไลน์ผ่านโปรแกรมต่างๆ การเข้าเว็บไซต์ การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ และการเล่นคอมพิวเตอร์ ในการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสตรี พบว่ามีการใช้งานแบ่งเป็น 3 กลุ่มใหญ่ได้แก่ 1) การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการค้นคว้าหาข้อมูล 2) การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการจัดเก็บและคำนวณข้อมูล และ 3) การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่โดยเฉพาะการใช้แอปพลิเคชันสื่อสังคมออนไลน์ อย่างการใช้ไลน์ (Line) เพื่อติดต่อสื่อสาร รับส่งข้อมูล และการใช้เฟสบุ๊ค (Facebook) ในการสร้างเครือข่าย สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาตนเอง และสนับสนุนให้สามารถสานสัมพันธ์ในการสร้างเครือข่ายเป็นผู้นำในชุมชนได้ ทำให้ผู้หญิงเกิดการรวมกลุ่มกันมากขึ้น

มิติใหม่ในอุดมการณ์ใหม่บนร่องรอยอุดมการณ์เก่า

เมื่อสังคมของความเป็นจริงมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสนิยมที่เข้ามาในสังคมตะวันตก บทบาทหน้าที่ของคนย่อมเปลี่ยนตามไป ผู้หญิงก็ออกมาทำงานนอกบ้านมากขึ้น แต่ผู้หญิงก็ยังหนีไม่พ้นเรื่องของการกตัญญู และไม่ได้รับการพัฒนาดนให้เท่าเทียม

กับผู้ชาย ผู้หญิงก็ยังอยู่ในสถานะที่เป็น “รอง” จากผู้ชาย เนื่องด้วยข้อจำกัดทางเพศที่เป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกัน ซึ่งก็เป็นลักษณะที่ไม่ต่างกันในทุกสังคม

ในแนวคิดสตรีนิยมซึ่งวางกรอบแนวคิดด้วยคำว่า “สังคมพ่อเป็นใหญ่” ที่มองเน้นในการสร้างความคิดของคนอันมาจากการเรียนรู้ในครอบครัว และที่เน้นถึงความสัมพันธ์ของทรัพย์สิน การแบ่งงานกันทำในครอบครัว โดยมองความเป็นรองของผู้หญิงไปทำงานที่ผู้หญิงทำ และงานของผู้หญิงคือ งานบ้าน และเสนอว่าระบบทุนนิยมอุตสาหกรรมทำให้เกิดการแบ่งแยกการทำงานออกเป็นงานส่วนตัวคือ งานบ้าน และงานที่ทำนอกบ้าน ซึ่งถือว่าเป็นงานที่ก่อให้เกิดผลผลิต และงานเหล่านี้จะได้รับเงินค่าจ้าง ส่วนงานบ้านที่ผู้หญิงทำมองว่าเป็นงานที่ไม่ได้สร้างผลผลิต ไม่มีค่าจ้าง ระบบทุนนิยมพยายามที่จะเก็บผู้หญิงไว้ทำงานในบ้าน โดยไม่ได้รับค่าจ้าง การกระทำเช่นนี้มีประโยชน์ต่อระบบทุนนิยม เพราะสามารถทำให้ผู้ชายได้ทำงานอย่างเต็มที่ ในที่ทำงานโดยไม่ต้องเสียเวลามาทำงานบ้านหรือทำอาหาร ระบบทุนนิยมยังทำให้งานบ้านมีคุณค่าน้อยลง โดยอ้างว่าเป็นงานที่ไม่สร้างผลผลิตใดๆ เพราะฉะนั้นจึงเรียกร้องให้ผู้หญิงเข้าร่วมในการต่อสู้เปลี่ยนแปลงที่โครงสร้างของระบบเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรมที่เป็นอยู่คือ ระบบทุนนิยม และเมื่อสังคมมีระบบเศรษฐกิจที่เป็นธรรมแล้ว ผู้หญิงก็จะหลุดพ้นจากการถูกเอารัดเอาเปรียบไปด้วย (วารุณี ภูริสินสิทธิ์, 2545) ในขณะที่งานของ มาเรียโรซา แดลลัส คอสตา (Mariarosa, 2012) เสนอว่างานบ้านไม่ใช่งานที่ไม่มีคุณค่า แต่เป็นงานที่สร้างผลผลิต โดยผู้หญิงไม่จำเป็นต้องอยู่ในกำลังแรงงาน เพราะงานที่ผู้หญิงทำมีความจำเป็นกับทุกคนในบ้าน และความสะอาดสบายในบ้าน นักสตรีนิยมกลุ่มนี้จึงให้ความสำคัญต่องานบ้านของผู้หญิง

แนวคิดสตรีนิยมมองเห็นว่า “ความเป็นแม่นั้นมิได้หมายความว่า “แค่มีลูกก็เป็นแม่ได้” ยังหมายรวมถึงองค์ประกอบอื่นๆ ที่รวมตัวเป็น “ความเป็นแม่” นั้นก็หมายถึงสัญลักษณ์ต่างๆ ของความเป็นแม่ พื้นที่ของแม่ (บ้าน) การทำงานของแม่ (เพื่อลูก) การดูแลลูก และแม่ที่ทำตัวดีในสายตาของสังคมเท่านั้น จึงจะเป็นแม่ดี หรือแม่ในอุดมคติ ในอุดมการณ์ของความเป็นแม่ ความเป็นแม่ก็เป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งใน

สังคมทุนนิยมอุตสาหกรรมที่หล่อหลอมให้ผู้หญิงเชื่องและอยู่ในบ้านทำหน้าที่ดูแลลูกให้เติบโตใหญ่ ลูกกลายเป็นแก้วตาดวงใจของพ่อแม่ ซึ่งหากผู้หญิงคนใดไม่ทำหน้าที่ดังกล่าวก็จะถูกตราหน้าว่าเป็นแม่เลว

การมองในส่นอกเพื่อทำความเข้าใจครอบครัว เป็นการมองภาพครอบครัวจากภายนอกสังคมมุ่งสู่ตัวครอบครัว คือ การมองการเปลี่ยนแปลงในเชิงประวัติศาสตร์ของสังคมเศรษฐกิจการเมืองอันมีผลกระทบต่อครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในครอบครัวแบบใหม่ นอกจากนั้นการมองจากนอกสู่ในยังลดทอนการให้ความสำคัญของการมองครอบครัวเป็นศูนย์กลาง อันถือได้ว่า เป็นการพลิกมิตีและให้ความสำคัญของครอบครัวเป็นจุดศูนย์กลางทำให้ช่วยอธิบายขยายความครอบครัวแบบใหม่ที่จะเกิดขึ้นต่อไปของสังคม (กำจร หลุยยะพงศ์, 2544)

ครอบครัวยุคใหม่ สตรีเริ่มก้าวออกมาทำงานนอกบ้าน ในยุคแรกของการก้าวออกจากบ้านของผู้หญิงยังทำงานเป็นกะหรือในช่วงดึกหลังจากเสร็จสิ้นภารกิจในบ้านหรือการทำงานเพียงชั่วคราวครั้งชั่วคราว แต่ต่อมาเมื่อกฎหมายเริ่มเท่าเทียม การศึกษาที่ดีขึ้น เทคโนโลยีเครื่องทุ่นแรงในบ้านบางอย่าง เช่น เครื่องซักผ้าถูกพัฒนาขึ้น ทำให้งานบ้านเริ่มน้อยลงไป รวมถึงรายได้ของผู้ชายหรือพ่อเริ่มที่จะไม่เพียงพอ ผู้หญิงชนชั้นกลางก็ต้องเริ่มหันมาทำงานนอกบ้านในตำแหน่งหน้าที่การงานที่เหมาะสมกับผู้หญิง เช่น งานบริการพยาบาล และครู เป็นต้น

แนวคิดแม่สมัยใหม่ ผู้ทำหน้าที่ทั้งในฐานะทำงานนอกบ้านและแม่บ้าน ต่างจากแม่แบบเดิมที่ต้องพึ่งผู้ชายในบ้านอย่างเดียว ความเป็นยอดหญิง ความคิดที่ว่าผู้หญิงมีพร้อมทุกอย่างกลายเป็นสิ่งที่สังคมคาดหวังให้พวกเธอต้องมีความพร้อมทุกประการ การเป็นแม่และภรรยาต้องรับผิดชอบงานบ้าน และทำงานนอกบ้านยังไม่เพียงพอสำหรับผู้หญิง ทำให้ผู้หญิงรู้สึกว่าตนเองถูกคาดหวังให้ทำทุกสิ่งทุกอย่างให้ได้ทั้งหมด

มุมมองขององค์กรสตรีนิยมชาวเยอรมันนี (BDF : Bund Deutscher Frauenerein) (Durkop, 2017) มีความเห็นว่าธรรมชาติเฉพาะของผู้หญิงไม่ได้จำกัดขอบเขตแค่อยู่กับบ้านและลูกๆ หากผู้หญิงยังสามารถสนับสนุนสังคมและวัฒนธรรมได้

ด้วย นอกจากนี้ BDF ยังได้เผยแพร่หลัก 3 ประการ ที่จะพยายามยกระดับบทบาททางสังคมของผู้หญิงให้ก้าวออกสู่สาธารณชนมากขึ้น คือ วัฒนธรรมที่เป็นหนึ่งเดียวมีพื้นฐานที่สนับสนุนให้ชายและหญิงเท่าเทียมเทียมกัน กิจกรรมของผู้หญิงเป็นความจำเป็นที่ควรสนับสนุนต่อวัฒนธรรม และความสำคัญของการสนับสนุนนี้ควรขึ้นอยู่กับธรรมชาติเฉพาะของผู้หญิง

ความเปลี่ยนแปลงในสังคม ทำให้ผู้หญิงต้องพัฒนาให้เทียบเท่ากับผู้ชาย ให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในสังคม การที่ให้สิทธิและโอกาสกับผู้หญิงเพิ่มมากขึ้น เพราะผู้หญิงปัจจุบัน เก่ง แกร่ง มีความรู้ ความสามารถ สามารถคิดสร้างสรรค์สิ่งดีๆ ที่เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและส่วนรวม บางทีความรู้ ความสามารถที่มีอยู่ในตัวผู้หญิงนั้นสามารถแสดงออกมาได้ดีกว่าผู้ชาย ซึ่งสิทธิต่างๆ ที่ผู้หญิงได้แสดงออกมาก็เป็นสิทธิส่วนบุคคลที่จะสามารถทำอะไรก็ได้ที่เห็นว่าเกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ไม่สร้างความเดือดร้อนให้ใคร จะเห็นได้ว่าผู้หญิงมีโอกาสได้ทำงานนอกบ้าน ได้มีส่วนร่วมทางการเมือง การที่ผู้หญิงได้มีโอกาสได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในเรื่องของการเมืองก็สืบเนื่องมาจากการได้รับโอกาส ให้ผู้หญิงและผู้ชายสามารถมีสิทธิที่เท่าเทียมกัน

ความเป็นมิติใหม่ ในอุดมการณ์ใหม่ของผู้หญิงที่ต้องปรับตัวไม่ว่าเป็นระบบทุนนิยม ความเป็นครอบครัวยุคใหม่ ความเป็นเมียความเป็นแม่ ในค่านิยมผู้หญิงไทยว่า “ดาบก็กว้าง มีอกก็ไกว” เป็นการแสดงบรณร่อยอุดมการณ์เก่าที่ผู้หญิงยังไม่ละเลยบทบาทหน้าที่ตรงนี้ไปได้

สรุป

แนวคิดของสตรีนิยมกับการสื่อสารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาท้องถิ่น ได้พบมิติที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาสตรีของไทยและมีแนวคิดที่ไปตามเป็นยุคสมัยใหม่จนถึงยุคหลังสมัยใหม่ ในมิติการขับเคลื่อนพื้นที่ทางการเมืองระดับท้องถิ่นของสตรีสามารถยกระดับความเท่าเทียมกันทางเพศ ที่เห็นได้จากการขับเคลื่อนให้ผู้หญิงเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในพื้นที่ของเพศชายอย่างเท่าเทียมกัน ในคุณลักษณะ

ของสตรีในฐานะการสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมือง ที่มีความละเอียดอ่อน ความนุ่มนวล ประณีประนอมของผู้หญิง มาเป็นบทบาทเติมเต็มความสมบูรณ์ เรียกได้ว่าเป็น “เสน่ห์ในทางการเมือง” ให้แก้ปัญหาทางการเมืองที่เพศชายมองข้ามไป ทำให้ผู้หญิงก้าวสู่ยุคหลังสมัยใหม่ของสตรี ในการสื่อสารและการมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่น ที่นำเสนอภาพตัวแทนของตนเองเป็นผู้หญิงที่เข้าสู่ยุคหลังสมัยใหม่ กับความสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการทำงาน และสร้างเครือข่ายได้ดี พร้อมกับความเป็นหญิงในมิติใหม่ในอุดมการณ์ใหม่บนร่องรอยอุดมการณ์เก่าที่ยังไม่ละทิ้งความเป็นแม่ออกไป

เอกสารอ้างอิง

- กนกพรรณ วิบูลยศรีน. (2545). การเปรียบเทียบภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. (2560). ยุทธศาสตร์การพัฒนาสตรี พ.ศ. 2560-2564. กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. กรุงเทพฯ : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- กฤษฎา ศรีปราณ. (2556). อุปสรรคการเข้าสู่เส้นทางการเมืองของผู้หญิงในสังคมไทย : กรณีศึกษานักการเมืองหญิงไทย 6 ท่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาสตรีศึกษา วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2541). สตรีศึกษา. โครงการสตรีและเยาวชนศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กัจจกร หลุยยะพงศ์. (2544). ครอบครัวกับความสัมพันธ์ที่ไม่มีวันแปรเปลี่ยน?. ในสตรีศึกษา 2. กรุงเทพฯ. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมประสานงานสตรีแห่งชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี.

- จรี วิจิตรวาทการ. (2553). **สตรีและเยาวชนชกศกษากับการสร้างบ้านแปงเมือง**. ใน มาลี พฤษักพงสาวลี (บก.)ม สตรีและเยาวชนชกศกษา (1-15) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ผุสดี ตามไทย. (2551). **กรอบกฎหมาย : สิ่งเอื้ออำนาจให้ผู้หญิงเดินเข้าสู่การเมืองมากกว่าที่ผ่านมา**. อ้างใน สตรีกับการเมือง : ความเป็นจริง พื้นที่ทางการเมือง และการขับเคลื่อน. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า.
- เมทินี พงษ์เวช. (2541). **ผู้หญิง บนเส้นทางแห่งอำนาจและการตัดสินใจ**. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยบทบาทหญิงชายและพัฒนา.
- รุ่งนภา เหลียง. (2561). สตรีกับการศึกษาในทัศนะของเพลโต. **วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร**, 38(3), 1-14.
- วารุณี ฐิริสินสิทธี. (2545). **สตรีนิยม : ขบวนการและแนวคิดทางสังคมแห่งศตวรรษที่ 20**. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สถาบันพระปกเกล้า. (2551). **สตรีกับการเมือง : ความเป็นจริงเรื่องพื้นที่ทางการเมืองและการขับเคลื่อน**. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น
- Beasley, Chris. (1999). **What is Fiminism?**. London : Sage Publications.
- Durkop, M. (2017). Erscheinungsformendes Antisemitismus im Bund Deutscher Frauenvereine. **Feministische Studien**. 3(1), 140-164.
- Linda, L. (2005). **Qualities of woman leaders the unique leadership characteristics of women**. Princeton: Princeton University Press.
- Lowe, M & Margaret, B. (1991). “The Uneasy Alliance of Feminism and Academia” in **A Reader in Feminist Knowledge**. S. Gunew., Ed. London and New York: Routledge.
- Mariarosa, .D. C. (2012). “**Womenandthe Subversionof the Community**”. The Commoner, issue 15 (Winter 2012), pp. 23-69.